

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	celo leto naprej	celo leto naprej	celo leto naprej
K 22—	11—	5:50	1:50	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.

Posredstva študentska velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez izpolnitve vnosilnice naročnine se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto naprej	
K 30—		K 35—		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak, Upravništvo (spodaj, desno levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Svetovna vojna.

Bitka na severnem bojišču se nadaljuje. — Odločitev še ni padla. — Nemška zmaga pri Ortelsburgu. — 70.000 vjetnikov. — Mobilizacija Turčije.

Milijunska armada v bitki.

Na poljskih tleh, v Galiciji in na Ruskem se bje zdaj že dober teden velikanski boj. Milijunske armade si stojte nasproti, kakršne še niso bile nikdar v enem boju. Že to, da traja ta bitka tako dolgo časa, da se vrši na tako razsežnem ozemlju, nam kaže njen velikanski pomen, pa tudi kake sile so tu vporabljene.

Ni to prav za prav ena bitka, ki se vrši na velikanskem ozemlju med Vislo in Dnjestrom, ampak to je cela vrsta bitk in vsa poročila kažejo, da je to takomenovana »Aufmarschlacht«, od katere izida ni še odvisna vojna, pač pa prihodnje grupiranje vojnih sil.

Pogledi vsega sveta so obrnjeni na to bojišče, kjer se vojskuje avstrijska armada z občudovanja vredno hrabrostjo in tudi z velikim uspehom. Uradno poročilo je naznanilo, da se bliža konec tega velikanskega boja, a vsi uspehi, ki jih je dosegla avstrijska armada že doslej, opravičujejo upanje, da se bo ta boj dokončal s popolno zmago avstrijske armade.

K bojem na našem severnem bojišču.

Budimpešta, 2. septembra. (Kor. urad.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Kakor poročajo bukareški listi, je poslal ministrski predsednik Tisza c. kr. poslaniku grofu Czerninu brzojavko, v kateri pravi med drugim sledeče: V največje veselje mi je, da morem potrditi vest, glasom katere se udeležuje vse romunsko govoreče prebivalstvo s patriotskim navdušenjem bojov, ki jih bojujemo v interesu reda, civilizacije in prostosti Evrope. Naši Romuni ne

zaostajajo za nikomur v junaškem prizadevanju, ki združuje vse narode naše monarhije za prestol in za napadeno domovino. Pomlajena monarhija stopa v novo ero, v ero medsebojnega zaupanja in nas vse spajajočih simpatij.

Korespondenca »Herzog« prinaša v svoji cenzurirani izdaji z dne 30. m. m. še sledeče vesti:

Avstrijske čete zasledujejo Ruše, ki beže v smeri proti Lublinu. Ruli imajo silne izgube. Avstrijske čete so vjele več tisoč Rusov, jim vzele dve zastavi in več topov in streljnih pušk ter velike množine municije in živil. Avstrijska konjenica zasleduje Ruše, ki se umikajo v paničnem begu. Zdi se, da bodo naše čete kmalu zasedle Lublin.

»Nowa Reforma« prinaša od nekega poročevalca v Krasniku sledeče poročilo o bojih. Med avstrijskimi četami, ki so prodirale od Anopola proti Krasniku, se je posebno odlikoval tudi neki pešpolk. Streljanje pušk in topov je trajalo cel dan brez prenehanja, pri čemer so avstrijske čete konstantno prodirale. Čete prodirajo v odprti črti. Kakor pravijo vjeti ruski vojaki, so bili strelski okopi že pred dvema tednoma izkopani. Vjeti so izvečine Poljaki, ki so se bojevali samo prisiljeni od kozakov. Avstrijske čete le težko prodirajo, ker morajo skozi sipine, v katerih se vdira do kolen, potem zopet preko gorovja in gozdov, kjer so se vedno vršili boji z Rusi. Prebivalstvo sprejema naše čete prijazno. Splošno se govori, da Rusi slabo streljajo in da ruske granate ne eksplodirajo.

»Nowa Reforma« poroča, da so avstrijske čete prodrele zahodno od Visle. Skoraj ves južni del ruske Poljske na levem bregu Visle je v rokah Avstrijcev. Umikanje ruske ar-

made pred vojsko generala Dankla se vrši v smeri proti Lublinu.

Velikanska bitka med avstro - ogrsko in rusko vojsko.

Vojni poročevalec graške »Tagesspost« poroča svojemu listu dne 30. t. m. ob 10. in 30 minut dopoldne sledeče:

Tudi danes dopoldne je trajala velika bitka naprej. Pričakovati je, da bo bitka trajala še dolgo, vendar iz glavnega taborišča ni nobenih poročil o vznemirljivih dejstvih. Povsod vlada zaupno razpoloženje.

Isti poročevalec poroča dne 31. t. m. ob 11. in 10 minut sledeče: V ponedeljek zjutraj je bil položaj bitke neizpremenjen. Vreme je trajno solučno z lahkim vetrom.

Avstrijski železniški promet na ruskem Poljskem.

Kakor poročajo iz Lvova, je te dni odpotovalo nad 40 uradnikov severne železnice z Dunaja, Moravske Ostrove in Krakova na rusko Poljsko, da prevzemo železniški promet na ozemlju, ki so ga osvojile naše čete. Uradniki imajo sabo potrebno število delavcev, ki sproti popravljajo vse poškodovane dele železniške proge. Proga Granica - Kielce je že v prometu. Vozijo avstrijski železniški vozovi. Proga je dolga 156 kilometrov. Predor pri Miechovu je bil poškodovan, a naši delavci so ga z malim trudom popravili. Na vseh postajah so avstrijski postajenačelniki in telegrafisti.

Velika bitka med Vislo in Dnjestrom.

»Gazeta Narodowa« poroča: V bitki na severno vzhodnem terenu je bil zajet ves generalni štab nekega ruskega kora. Celotno število ruskih vjetnikov znaša več kakor 7000.

»Dziennik Polski« javlja: Na jugovzhodu od Lvova v bližini nekega provincijalnega mesta je naša vojska pričela bitko s silno armado rusko in jo strla v prah. Viet je bil ves štab ruske armade. Padlo je 2000 Rusov, vjetih pa je bilo 3000. Doslej so naši vjeli 15.000 ruskih vojakov in častnikov.

»Gazeta Wicczorna« priobčuje te-le informacije:

O poteku vojnih operacij na severno-vzhodnem bojišču smo dobili

zanesljive informacije o imponujočih naših zmagah.

Rusi so z malimi izjemami že pri prvih spopadih pokazali kot vojaki svojo slabost. Nastopajo v velikih množicah, a se umikajo in beže pred najneznatnejšimi našimi oddelki. Na severno-vzhodnem bojišču sta te dni dva eskadrona naše konjenice doslovno razbila dva bataljona ruske pehote in dve stotnji kozakov, ki jih je podpiral še oddelek streljnih pušk. Silen strah med sovražniki je povzročila konjenica ogrskega domobranstva. Čim se pojavi ta konjenica, jamejo ruski vojaki kričati: »vot, krasnyh čortov« (evo, rdečih hudičev) in beže, kolikor jih noge nesejo. Prav posebno je treba omeniti naše lvovske vojske, ki so s hrabrostjo levo opetovano naskočili sovražno fronto in z hlesčecim napadom z bajoneti odločili bitko. Junaštvo naših čet je nepopisno in Rusi sami pravijo, da se glede hrabrosti japonski samuraji lahko skrijejo pred našimi vojaki.

Naša armada je z železnim obročem obkolila sovražnika, in če se Rusi še kdaj pojavijo na galiških tleh, jih ne čaka drugega, kakor da bodo precej časa zaprti v garnizijskih zaporih.

Sovražna armada ne predstavlja odsele nobene moči več. Genijalno zamišljeni načrt našega generalnega štaba je rodil obilno in zrelo sočivje.

Krakovska »Nowa Reforma« pa javlja pod naslovom »Velika zmaga avstrijskih armad« to-le: V zadnjem trenutku smo dobili iz oficijalnih krogov pooblastilo, da priobčimo vest, da je avstro-ogrsko vojska izvojevala proti ruskim četam na severno-vzhodnem bojišču sijajen uspeh.

Natančnejše podrobnosti se službeno razglase, čim bodo končane vse operacije.

Francosko poročilo o nemško-francoskih bojih.

Pariz, 1. septembra. (Kor. urad preko Rima.) Agence Havas priobčuje ta-le uradni komunikacije:

Naša armada prodira počasi v smeri Vogezi - Lotaringija, kjer se zadnja dva dni vodi prava oblegovalna vojna. Porazili smo prestolonaslednikovo armado pri Spincourtu in Longyonu. V okolici Neufchateau - Pailefeula smo pretrpeli deljne

poraze, ki so nas prisilili, da smo se umaknili preko reke Mas. Splošna akcija se je pravkar začela na ozemlju med reko Maso in Rethelom. Francoske in angleške čete, ki jih je napadel mnogo močnejši sovražnik v okolici Le Chateau-Cambresis, so se umaknile proti jugu.

Splošna bitka se je predvčerajšnjem pričela v okolici St. Quentin-Vervins in tudi v okolici Ham - Peronne. Naše desno krilo je potisnilo prusko gardo in 10. armadni kor proti reki Oise, toda vsled napredovanja nemškega desnega krila smo se znova umaknili. Naše armade niso dejansko nikjer spravljene v nered. Morala naših čet je izborna. Izgube, ki smo jih pretrpeli, smo izpopolnili z nadomestnimi pošiljatkami.

Pariz, 1. septembra. (Kor. urad.) Agence Havas poroča preko Rima: Snoči ob 11. izdan komunikacije pravi: Splošni položaj je neizpremenjen razen na obeh krilih. Na našem levem krilu so Nemci malo pridobili na terenu. V centru ni moči beležiti nobenih znatnih sprememb. Danes ni bilo nobenega boja. V Lotaringiji smo si izvojevali nadaljne uspehe. Poročajo, da je tudi danes letel preko Pariza neki zrakovplov in metal bombe. Ena izmed bomb ni eksplodirala, druga je povzročila neznatno škodo.

Francoske groznje.

Berolin, 1. septembra. (Kor. ur.) Wolffov biro javlja: Iz Alzacije poročajo, da tirajo francoske patrulje čisto nemške Alzacane, med njimi tudi zastopnike Rdečega križa, kot poroke na Francosko. Pri begu iz Mühlhausna so Francozje zagrozili županu, da bodo pripovratku za vsakega ustreljenega Francoza ustrelili dva nemška uradnika. Nemške oblasti so ogorčene radi tega nezasišane kršenja mednarodnega prava. Javno mnenje kategorično zahteva najostrejšo protiodredbo.

Pariz v kratkem odrezan od severa.

»Telegraaf« poroča z dne 31. avgusta preko Amsterdama iz Pariza: Francoski generalni štab pričakuje očitno v par dneh popolno odrezanje Pariza. Zveza z Londonom se vzdržuje samo še čez Boulogne. Zveza s Holandsko se vzdržuje čez Boulogne in Falkstone. V dobro pouče-

LISTEK.

Realika.

(Konec.)

Ob tej čudni papirni učenosti, ob tej mrzli, sovražni tuji sem si ustvaril svojo učenost; po svojem, brez kačipota, brez sistema in metode. Bila je, kakoršna je pač bila, toda biti je morala; zakaj duša je bila žejna in lačna. Takisto, mislim, da so počeli tudi moji tovariši; jaz sem pisal verze, kdo drugi je tarokiral, tretji je ljubil prezigodaj. Vsem pa je bila šola neljub kraj, bila kletka, v kateri je vzdihoval človek samo za tegadelj, ker je bil preslaboten in prestrašopeten, da bi pobegnil. Tolikšen je bil odpor zoper šolo, da smo še na polici skrbljivo ločili šolske knjige od tistih, ki so bile »zares naše«.

Do grla se mi je bila zagabila šola.

Ob lepih dneh sem se uprl, sem ji pobegnil; napotil sem se v svojo pravo šolo, ki mi je dala resnične in globoke učenosti; na Golovec in na Rožnik. Tam je bila priroda, je bila zgodovina in sem bil jaz; nič več ni bilo treba med nami sre-

pooke učenosti. Zmotilo me je včasih le, da sem tistim svojim tovarišem, ki so hodili v šolo tudi ob lepih dneh, pisal naloge; po dvajset krajcarjev eno.

Škoda, ki jo je napravilo to razmerje do šole, se je v vsi svoji obsežnosti razodela šele pozneje in občutim jo še zdaj. O prirodi nam je govoril prof. Voss, blaga duša, velik spoštovalec in poznavalec prirode, dober drug in prijatelj rajnemu Rutarju, s katerim sta raziskavala kranjsko in goriško floro. Bil je najbrž idealen učitelj in prepričan sem, da je pripovedoval namdve zanimivo. Prepričan sem, kajti zatrdno tega ne morem reči. Govoril namreč ni le nemški, temveč celo v nekakšnem narečju, menda saškem, tako da sem razumel komaj vsako drugo besedo. Pa da sem razumel vse do kraja, ti sta šolska priroda mi je bila tuja in mi je tuja še zdaj. Če hodim po gozdu, po polju, po vrtu, ne vem imena ne drevesu, ne cvetici. Godi se mi, kakor da bi hodil med samimi ljubimi znanci, pa jim ne poznam imena, ne morem po domače govoriti z njimi. Kadar je treba, da jih imenujem, se moram zateči med kmete. Ali pa k Pietersniku.

Nič drugače ni s stvarmi, ki se dotikajo fizike in kemije, geometrije

in matematike. Zola je opisaval rudnike in tovarne, vse do najmanjših podrobnosti; jaz bi tega ne mogel v slovenščini prav gotovo ne, še posameznih delov enega samega stroja bi ne vedel imenovati; in niti v nemščini ne, kajti kmalu in brez obžalovanja sem se bil iznebil obsovaženega »znanja«.

Za profesorja matematike nam je bil dolgo časa gospod Kreminger. Če je pedagog tisti, ki je oče in prijatelj svojim učencem in ki gleda, kako bi jim vzbudil ter ohranil ljubezen do nauka, tedaj je bil Kreminger pedagog. On edini je spoznal, ali pa je vsaj slutil plot, ki je bil med nami. Ko je razlagal, nas je časih nemirno pogledal, nato pa je trudoma poskušal, da bi izpregovoril par slovenskih besed. In zadnje je storil ironijo, da hujske ni mogel; poklical me je: »Erklären Sie das in slovenischer Sprache!« Jecal sem, da nisem vedel kaj; znal sem slovenščine toliko, kolikor on sam. Zakaj njegova učenost mi je bila tuja, je bila »onkraj plot«.

Z grozo pomislim, kako da bi šele bilo, če bi bil imel zares slabe učitelje, kajti, če se ozrem nazaj z zrelejšimi očmi, vidim resnico, da so bili učitelji izvrstni, vsi do zadnjega. Niti enega ni bilo med njimi, da bi se nanj, na človeka, ne spominjal z veseljem in s hvaležnostjo. Toda — be-

sesta ni segla do besede, zato ni mogla duša do duše, srce do srca. Koliko resnobe, moči in dela je šlo v izgubo! In koliko ljubezni! —

Obračun: Studentu, ki ni bil ne preveč nemumen, ne preveč len in ne preveč hudoben, je poučevanje zagrenilo šolo. Zato mu šola ni mogla dati nobenega koristnega znanja; ko je v potu svojega obraza napravil takomenovano matura, je znal in vedel toliko, kolikor se je bil naučil sam, naskrivaj, poleg šole in zoper šolo. Navsezadnje: prezigodaj je segla v srce strašna zavest: »Manj si vreden, v kotu stojš!«

To je poglavje o realiki. Enemu se je tako godilo, drugemu malo drugače, vsem pa najbrž precej podobno. Vsako leto hodi na stotine otrok to križovo pot. — F. G.

Angleška v vojni.

Angleška je kot začetkom vojne preskrbela kar je mogla, da bi prestala sedanjo krizo v gospodarskem oziru. V dveh ozirih so odredbe angleške vlade zanimive.

Cim je nastala vojna, so ljudje v prvi zbežnosti kar na debelo nakupovali živila, tako da je zavladala ve-

lika draginja. Kakor pri nas, tako je vlada tudi na Angleškem ustanovila maksimalne cene in ljudstvo podučila, da se ni bati zmanjkanja živil. Ob enem je nujno priporočila občinstvu, naj se omeji po možnosti. To je imelo tak uspeh, da je danes v Londonu divjačina cenejša kakor argentinško meso. Kunci se dobe za majhen denar, banane so tako poceni, kakor še nikoli.

Posebno pozornost je posvetila vlada na Angleškem jako težkemu vprašanju o preskrbi dela ljudem, ki ga nimajo. Angleška vlada je, ne da bi ji bil kdo ugovarjal, te dni podržala vse železnice, odkazala več sto milijonov za zgradbo delavskih stanovanj, tako da bodo imeli ljudje sedaj zaslužek pri stavbi, potem pa še stanovanja in ob enem se je lotila obdelovanja velikih državnih domen, ki doslej niso bile obdelane. Tako je preskrbljeno za brezposelne ljudi.

»Daily News« pišejo: Angleška socialna družba, kakor smo jo doslej spoznali, je naenkrat razpadla in nastala je nova socialna organizacija in to ob soglasnem pritrujenju vsega prebivalstva.

Seveda, Angleška je bogata in zato tudi lahko tako postopa.

nih krogih se domneva, da je položaj skrajno kritičen. Kakor hitro se Nemci bližajo Amiensu, je Pariz na severni strani popolnoma odrezan od severnih pokrajin.

Boji pri Belfortu.

Iz Curiha poročajo z dne 30. avgusta sledeče: Včeraj in predvčerajšnjem so se nadaljevali hudi boji v okolici Belforta. Nemcem se je v zadnji noči posrečilo, da so zavzeli Belfort in da so spravili tjakaj svoje težke topove, s katerimi danes že obstreljujejo forte okoli Giromagnya.

Angleži v Belgiji. — Lord Kitchener zahteva nove vojske.

London, 31. avgusta; preko Berolina. (Kor. urad.) Kakor listi poročajo, razglasa mornariški minister Churchill, da so angleški mornarji zasedli Ostende in bližnje okraje. Lord Kitchener priobčuje poziv za vstop v drugo nadomestno regularno armado, ki naj šteje 100.000 mož. V to armado na pristopijo moški od 19. do 35 leta. Število prijav v prvo nadomestno armado je zadovoljivo.

Nemška zmaga pri Ortelsburgu. — 70.000 vjetnikov.

Berolin, 1. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki generalni štab razglasa: Po nadaljnjih sporočilih glavnega taborišča je število vjetnikov v bitki pri Tiltenburgu in Ortelsburgu že večje, kakor je bilo dosedaj znano. Znaša 70.000 mož, med temi 300 častnikov. Ves ruski artiljerijski material je bil uničen.

Poljska mesta v nemških rokah.

Kakor poroča »Slowo Polskie«, je nemška armada dne 20. avgusta osvojila Lodz, znano industrijsko mesto na ruskem Poljskem. Lodz ima 410.000 prebivalcev in šteje nad 400 tovarov. Razen Lodza so nemške čete zasedle še ta-le poljska mesta: Kutno z 11.000 prebivalci, Wloclawek ob Visli 23.000 prebivalcev, Petrikow 40.000 prebivalcev, Noworodoms 13.000 duš, Pabianice 34.000 prebivalcev, Tomaszow ravske 20.000 duš, Kolo 9400 duš, Konin 9000 duš, Zdunska Wola 20.000 prebivalcev, Turek 8000 in Lenczyca 9000 prebivalcev. Nemška armada je zasedla tudi Radoszyce, kjer je stopila v stik z avstrijsko vojsko.

Mobilizacija Turčije.

Preko Berolina poročajo iz Carigrada: V splošnem se razmišlja v Berlinu vprašanje, proti komu mobilizira Turčija. Ker je ostalo onih 72 častnikov nemške vojske misije v Carigradu, se ne dvomi o tem, da bo Turčija stopila ob stran Nemčije. Vprašanje je le še, proti komu zbira Turčija svoje čete v Turčiji. Morda se res pripravlja akcija turške, bolgarske in romunske armade proti Rusiji. Računa se z možnostjo, da bo ostala Grška nevtralna. — Ker so Rusi potegnili vse svoje čete iz Kavkaza, ne bo imela vzhodno-anatolska turška armada posebnih ovir pri svojem pohodu proti Tiflisu. V Carigradu občutijo sedanjo mobilizacijo hujše, kot v zadnjih balkanskih vojnah. Trgovina in obrt sta popolnoma ustavljena, draginja je z vsakim dnem večja. V pekarijah že primanjkuje kruha, ker je naval kupcev velik. Tudi specerijske trgovine oblega občinstvo. Listi izhajajo po trikrat na dan, na mesto po enkrat, a v zmanjšani obliki, ker grozi pomanjkanje papirja. Če bo trajalo tako naprej, bodo listi morali ustaviti svoje izhajanje. Zadnja redna poštna zveza z Evropo je sedaj ustavljena, ker sta se morala romunska parnika »Dacia« in »Principessa Maria« vrniti v Konstanco. Simpatije pretežno večine turškega prebivalstva so ob strani Nemcev.

Nemci bombardirajo z zrakoplovov Pariz.

Pariz, 2. septembra; preko Rima. (Kor. urad.) Okrog 8. zvečer se je pojavil nad Parizom nemški zrakoplov in vrzel dve bombi. Ena je eksplodirala v Hanoverski ulici v bližini avenije del' Opera in je povzročila neznatno škodo. Druga bomba je padla ne da bi eksplodirala, v ulici Mail na streho neke štirinadstropne hiše. Prebila je streho in ni napravila nobene škode. Bombo so našli v mali sobici četrtega nadstropja. Bomba je stožčasta in 8X20 cm velika.

Belgijska kraljica.

Iz Stockholma se poroča: Po informacijah lista »Aftenbladet« se potrjuje vest, da bo belgijska kraljica z otroci zapustila Antwerpen in se

podala na angleška tla. To potovanje se utemljuje s tem, da se noče pri obleganju tega mesta naložiti mestu breme vzdrževanja cesarskega dvora. Tudi bi učinkovalo obleganje mesta na slabo zdravstveno stanje kraljice in enega sina. Iz Londona se poroča, da se pričakuje vsako uro, da bodo Nemci zavzeli mesto Oent. Ljudstvo je v velikih gnuhah zbežalo v smeri proti Ostendu.

Angleška pomožna armada.

Londoni listi javljajo, da imajo Angleži na Francoskem 160.000 mož infanterije in 5000 mož kavalarije, samo izbrano in izkušeno vojsko.

Minister lord Churchill je v poslanski zbornici povedal, da so Nemci napadli angleško armado. En del te armade je vsled napadov nemške kavalarije močno trpel, drugi del pa je Nemce od strani prijel in jim povzročil velike izgube. Angleško vojsko, je rekel minister, se bori tako, da zasluži občudovanje.

Novi oddelki angleških vojakov so bili izkranci v Ostendu.

Uničen angleški provijant.

Listi poročajo: Ranjeni škotski vojaki so v Amiensu povedali, da nemška artilerija znamenito strelja in da so nemške bombe uničile ves angleški provijant, tako, da so morali angleški vojaki stradati.

Agitacija angleškega finančnega ministra Lloyd-Georgesa.

Londoni »Observer« naznaja, da bo napravil finančni minister Lloyd-Georges agitacijsko potovanje po Angleškem in vseh večjih mestih na javnih shodih pojasnjeval pomen in cilj sedanje vojne.

Moratorij na Angleškem.

London, 1. septembra. (Kor. ur.) V poslanski zbornici je finančni minister Lloyd George naznanil, da je vlada sklenila podaljšati moratorij v sedanji obliki najmanj še za en mesec.

Admiral Boné de Lapeyrère.

Iz Londona poroča c. kr. korespondenčni urad: Prvi admiral francoske mornarice, Boné de Lapeyrère je prevzel poveljstvo nad celim angleško-francoskim brodom v Sredozemskem morju. Admiral sir Milne je odpotoval na Angleško. Njegovo postopanje in njegove dispozicije glede nemških ladij »Goeben« in »Breslau« so bile predmet stroge preiskave, katera se je končala s tem, da so bile vse admiraleve odredbe v vsakem oziru odobrene.

Belgija in Francija jamčita tudi za Rusijo in Angleško.

Iz Berolina poroča »Börzen-kourier« iz zanesljivega vira ob 31. avgusta, da je vlada sklenila naložiti Belgiji posebni vojni davek, čigar dorek se bo porabil za one rodbine, ki so morale zapustiti svojo domovino vsled vojaških operacij v Vzhodni Prusiji. V nemških vladnih krogih prevladuje mnenje, da morata Francija in Belgija jamčiti za škodo, ki jo prizadeneta Nemčiji zaveznika teh dežela, Rusija in Anglija, ki jih je težje doseči.

Francozi preže na nemške trgovske ladje.

Iz Pariza se poroča: Kapitan nekega danskega parnika, ki se je vrnil iz Lizbone v Havre, poroča, da se nahaja v pristanišču v Lizboni 27 velikih nemških trgovskih ladij, ki si ne upajo odpluti, ker jih zadržuje francosko brodom, ki čaka nanje pred pristaniščem.

Francosko barbarstvo.

V listu »Deutsche Tageszeitung« poročata dve mladi Švedinji o izgredu francoskega maha v Havru, naperjenih proti tamkaj živčnim Nemcem. Ko sta prišli v Havre, je bilo ravno izdano povelje, da morajo do 12. ure tistega dne vsi Nemci zapustiti mesto. V tem kratkem času seveda marsikateremu nemškemu državljanu ni bilo mogoče oditi. Vsi ti so bili izročeni poulični sodrgi. Švedinji ste videli, kako je mob vlačil nekega reveža po mestu. Vprašali ste, kaj se je zgodilo. Nekdo izmed množice je jima rekel: Ljudje hočejo ubiti nekega Nemca. Na potu skozi mesto ste srečali nekega švedskega mornarja. Ta jima je pravil, da je šel po mestu v družbi s tremi nemškimi mornarji Straža jih je ustavila. Njega so pustili na miru, nemške mornarje pa so prijeli in jih dali ustreliti.

Zavzetje Namurja.

O zavzetju Namurja se poročajo te-le podrobnosti:

Zgodaj jutraj dne 23. avgusta je nemška armada zavzela fore Maizenet, Cognelle in Marchevolle ter vdarila na mesto. Belgijsko - francoska armada se je pod zaščito trdnjavske artilerije umaknila proti vzhodu. Za sabo je razrušila vse mostove preko reke Mas, toda tudi to ni moglo preprečiti zmagovitega prodiranja nemške armade. Na to je jela nemška težka artilerija obstreljevati mesto. Učinek tega obstreljevanja je bil velikanski. Zadnji boji so se vršili v terek. Končali so s popolnim porazom sovražnika. Belgijska južna armada je bila uničena. Mesto je vsled obstreljevanja silno trpelo, razna predmestja so popolnoma razrušena. Prebivalstvo se nadeja, da se v kratkem sklene mir, ker mu že sedaj grozi lakota. Že sedaj primanjkuje kruha. Nemške čete so se borile z nepopisnim junaštvom.

Boj za Cinglav.

Iz Cinglava poročajo preko Rima sledeče: V petek zvečer so dobile nemške čete v Cinglavu brzjavko nemškega cesarja, ki pozivlja na odpor do skrajnosti. Vse stavbe, ki bi mogle služiti sovražniku kot cilj, so bile razstreljene, vse kitajske vasi popolnoma odstranjene. Neki angleški torpedni rušilec, ki je zasledoval nemške torpedne lovce pri cinglavskih baterijah, je imel tri mrtve in 7 ranjenih, materialne škode pa nobene.

Razne naredbe in odloki.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. ur.) »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo celokupnega ministrstva, s katero se določajo izjeme glede položitve kavcij pri oddaji državnih dobav in del, nadalje odlok finančnega ministrstva v sporazumu z vsemi centralnimi oblastmi glede izplačevanja civilnih plač onim civilnim državnim uslužbencem, ki imajo lastno družino in ki so morali stopiti povodom mobilizacije v aktivno vojaško službo.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. ur.) Da se store potrebni koraki proti brezdelnosti in zlasti da se prične z deli za silo je, bila določena cela vrsta olajšav za podjetja, ki prevzamejo ta dela.

Osebe in zastopi proti sovražnikom.

Budimpešta, 2. septembra. (Kor. urad.) V današnji seji občinskega sveta je predložil župan predlog, da naj se prekrsti »Váczy ut« v »Vilmos csacsar ut« (Cesarja Viljama cesta).

Berolin, 2. septembra. (Kor. urad.) Profesor Ernst Haeckel priobčuje imenom mnogo nemških učencev izjavo, glasom katere se javno odpovedo podpisani vsem častem, ki so jih dobili od angleških vseučilišč, akademij in učenih družb in vsem s tem združenim pravcam.

Gotha, 2. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Nadvojvoda Karel Eduard je poslal državnemu tajniku pl. Bassewitzu brzjavko, v kateri ga pooblašča, da javno razglasi, da odlaga mesto šefa polka Seaforth Highlanders, ker se mu ne zdi združljivo z dostojanstvom zveznega kneza, da bi bil šef regimenta, če ga dežela je na najpogostejši način napadla Nemčijo.

Strassburg, 2. septembra. (Kor. urad.) »Der Elsässer« priobčuje v debelem tisku izjavo škofa, v katerem pravi ta: Bivši urednik lista Wettere, ki je vedno izjavljal, da stoji na stališču nemške ustave in da kot nemški državljani zvesto izpolnjuje svoje dolžnosti in ki je kot državni in deželni poslanec storil prisego zvestobe, je priobčil, kakor poroča »Kölnische Volkszeitung« v »Echo de Paris« podpisan članek, ki je v nasprotju z njegovimi prejšnjimi izjavami in prisegami. Kakor hitro bomo avtentično dognali dejstva, bomo nastopili proti njemu z vsemi kanoničnimi kaznimi. Adolf, škof v Strassburgu.

Petrograd.

Petrograd, 1. septembra; preko Berolina. (Kor. urad.) Na carjev ukaz se imenuje St. Peterburg odslej naprej Petrograd.

Borba v kolonijah.

London, 31. avgusta; preko Rima; uradno. (Kor. urad.) Državni tajnik za kolonije je dobil od gubernatorja v Novi Selandiji brzjavko, da se je Apija (Samoa otoki, pripadajoči Nemčiji) v soboto ob 10. dopoldne vdala ekspedicijskim četam, ki jih je odposlala vlada z Nove Selandije.

Vojska v kolonijah.

Nemški listi poročajo, da so nemški vojaki iz afriških kolonij vdrlj

čez angleško mejo in da se je pri Uplingtonu v deželi Bečvanov vnel boj. Bajle se Angleži boje, da pridejo Nemci v Kimberley. Tudi belgijski del Konga so se lotili Nemci in se Angleži in Francozi pripravljajo na odpor. Uradno se razglasa, da so Nemci zasedli v vzhodni Afriki Taveta. Francozi in Angleži pa pokrajino okrog mesta Tago. V Kamerun se Angleži in Francozi še niso prikazali. Angleži so zasedli nemško kolonijo Samoa, Japonci pa bombardirajo Tsinglav, glavno mesto nemške kolonije Kiavčav. Iz drugih nemških kolonij ni nobenih vesti.

Ruske čete za Srbijo?

Na srbskem bojišču je položaj nespremenjen. Kakor se poroča, pošiljajo Rusi po Donavi v Srbijo municijo. Osebito je treba omeniti, da se baje celo pripravljajo transporti ruskih čet v Srbijo na izlivu Donave v Črno morje.

Pomiloščenje v Nemčiji.

Berolin, 1. septembra. (Kor. ur.) Cesar Viljem je podpisal ukaz, s katerim se pomiloščujejo vsi oni, ki so bili obsojeni radi kršenja brambnega zakona.

Avstrijski in nemški podaniki v Srbiji.

Sofija, 1. septembra. (Kor. urad.) »Dnevnik« javlja iz Niša: Preko Niša se je peljalo v obupnem stanju 136 rodbin nemških in avstro-ogrskih podanikov iz Belgrada. Te rodbine so izgnali iz Belgrada, dočim so možke internirali in sicer, kakor se zatrjuje, v takšnih poslopih, ki so najbolj izpostavljena obstreljevanju.

Rdeči križ.

Washington, 1. septembra. (Kor. urad.) Ameriški Rdeči križ je najel parnik »Hamburg« proge »Hamburg-Amerika« ter ga prekrstil v »Rdeči križ«. Ladija bo plula pod ameriško zastavo ter jo bodo porabili, da bo zbiral na dostopnih ji evropskih bojiščih ranjence brez ozira na pripadnost h katerikoli državi. Angleški veleposlanik je izjavil, da bo Angleška priznala nevtralnost te misije.

Ranjenci.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. ur.) Ritmojster dragonskega polka št. 6. princ Thurn-Taxis, je dospel danes s severnega bojišča sem. Princ je od šrapnela težko ranjen v roko.

Budimpešta, 29. avgusta. (Kor. urad.) Danes zvečer je dospelo z južnega bojišča 500 ranjencev.

Sedan.

Berolin, 1. septembra. Povodom jutrišnje obletnice bitke pri Sedanu bodo jutri svečanostno pripeljali sem zaplenjene ruske, francoske in belgijske topove.

Nevtralnost Španske.

Iz Zeneve poročajo: Nevtralnost Španske pričenja obvladovati razmišljanja političnih krogov v Madridu. Glasom poročil pariških listov, se je izrazil vodoj stranke reformistov v nekem govoru v Vilbaviciosi, da je dolžnost Španske, da ostane tako dolgo nevtralna, kakor dolgo je to mogoče z ozirom na narodno življenje in čast dežele. Kako dolgo bo to mogoče, mora presoditi vlada. Če bodo zahtevale okolnosti, da opusti Španska nevtralnost, more to storiti tudi le v prid deželi, s katerimi ima Španska enake interese.

Italijanski kronski svet. — Italijansko vojno brodomje.

Iz Rima poročajo: Pred par dnevi se je vršila seja najvišjega vojnega sveta. Kakor poročajo listi, bodo trije zborni poveljniki in več kakor 20 divizionarjev in brigadirjev vpokojeni.

Viceadmiral vojvoda Abruški, poveljnik drugega brodomja, bo prevzel poveljništvo nad vsem italijanskim vojnim brodomjem. Njegova admiralska ladja bo ladja »Dante«.

Stališče Grške.

Kakor mislijo v dunajskih diplomatičnih krogih, bi mogla priti Grška samo tedaj tudi v vojno, če bi bila bolgarska ali turška mobilizacija naperjena proti Grški. Če pa bi Bolgarska napovedala Srbiji vojno, ni Grška zavezana z nobeno pogodbo, da Srbiji pomaga. Ravno tako Grške nič ne tangira, če pride do vojne med Turčijo in Rusijo.

Mine na morjih.

V Solunu so grške vojne ladje začele 28. m. m. polagati mine. Ra-

diotelegrafična postaja ne sme stopiti v zvezo s tujimi ladjami. Vsem tujim ladjam v Solunu so bili odvzeti aparati za brezžično telegrafiranje. V pristanu so štiri velike tuje ladje, ki ne morejo oditi. Tudi turški pristani v Levanti so zavarovani z minami.

Bolgarska — miroljubna.

Poročali smo že, da so voditelji bolgarske opozicije takoj potem, ko sta turška ministra Talaat-beg in Halil-beg odpotovala v Bukarešt, imeli posvetovanje, na katerem so sklenili zahtevati od ministrskega predsednika Radoslavova, naj se skliče nemudoma kronski svet, da določi smer bolgarske politike. Podpisali so to zahtevo voditelji opozicije: Malinov, Gešov, Bakalov, Džidrov in Canov.

Glasilo ministrskega predsednika Radoslavova »Narodna Pravda« je označilo ta nastop opozicije za nezasišano predrznost in tipični dokaz nepoštenosti, po kateri se odlikuje politični boj na Bolgarskem. Srditi način, na kateri vlada zavrača zahtevanje opozicije, priča vsekako, da bolgarske stranke v sedanji kritični dobi še v glavnih stvareh niso edine. Stališče vlade same pojasnjuje sofijski uradni list, piše: Bolgarska vlada ni mislila in tudi sedaj ne misli premeniti svoje miroljubne politike, in stoji na stališču, da je v interesu Bolgarske, da ostane nevtralna do konca.

Ko sta turška ministra zapustila Sofijo, se je razglasilo, da se je dogajalo med bolgarsko in turško vlado popolno sporazumljenje glede postopanja v tej vojni. S tem, da razglasa sedaj bolgarska vlada, da ostane nevtralna do konca, je pač rečeno, da ostane tudi Turčija nevtralna. Iz tega sledi logično, da je bolgarska opozicija zahtevajoč kronski svet, nameravala doseči, naj bi Bolgarska ne ostala nevtralna — s kakim ciljem naj bi posegla v vojno, ni nikjer bilo povedano.

Turčija v začetku vojne.

»Frankfurter Zeitung« je dobila iz Carigrada dopis, datiran že z dne 5. avgusta, torej koj v začetku sedanje vojne, vendar obsega ta dopis nekaj zanimivih podatkov. V njem je rečeno: Mobilizacija se je začela v nedeljo. Poklicani so bili vsi moški do 45 leta. Vojaške službe more biti oproščen vsak, kdor plača 30 turških funtov. Odpokilo se jih je dosti. Vojsko je bilo odpravljeno v Radost, v Drinopolje in v Lozengrad. Vsa nemška vojaška misija ostane v turški službi. Kdo bodo poveljniki turške armade, še ni odločeno. Najbrž bodo poklicani nekateri odpušteni generali; zlasti se govori o Sukri-paši in Issel-paši, vrhovno poveljstvo pa bo imel Enver-paša. Denarne razmere so žalostne. Eden najbogatejših diplomatov, ameriški poslanik, je hotel v Otomanski banki dvigniti 1000 turških funtov, a izplačali so mu jih samo 100. Banke izplačujejo od vlog le to, kar kdo neizogibno rabi za življenje, a nikdar več, kakor 10 do 15 turških funtov. Uradniki sploh ne dobe več plače. Tujci, ki so imeli po 2000 do 3000 rubljev denarja v bankovcih, so se morali odpeljati na ladjah v podpolubju, ker jim ni hotel v Carigradu nihče bankovcev menjati. Cestna železnica v Carigradu vozi samo še na eni liniji, ker je bilo 250 njenih uslužbencev poklicanih k vojakom, elektrarna pa je tudi morala delo tako omejiti, da na tisoče odjemalcev ne dobiva več elektrike.

Dnevne vesti.

+ Odpravljena porotna sodišča. Danes je izšla naredba celokupnega ministrstva, s katero so do konca meseca julija 1915. odpravljena porotna sodišča v vseh kronovinah. Z ozirom na vojno so bila že 31. julija 1914. odpravljena porotna sodišča v Dalmaciji, v Galiciji, v Bukovini in v okrožni sodišči v Tesinu v Šleziji in v Novem Jičinu na Moravskem. Vojne razmere so dale povod, da se je to zdaj raztegnilo na celo državo. Vlada je to odredila, ker je jako mnogo takih ljudi, ki prihajajo kot porotniki v poštev, poklicanih v službovanje pri armadi, tako da bi se ponekod sploh ne dale sestaviti porotne klopi. Vrh tega pa je vlada tudi uvaževala, da bi porotniki v sedanjih časih in pod vtisom vojnih dogodkov ne imeli potrebnega notranjega mira in potrebne previdnosti, da bi mogli posamezne slučaje presojati po dokazanih dejstvih in popolnoma ločeno od drugih dogodkov, ki z dotičnimi slučaji niso v nobeni zvezi. — Ta naredba celokupnega ministrstva je izšla s privoljenjem najvišjega sodišča. Vsi kazenski slučaji, v katerih so doslej sodila porotna sodišča, pridejo odslej pred kolegije štirih sodnikov; slučaji, pri katerih se zna glasiti ob-

sodba na več kakor pet let ječe ali celo na smrt, pa pridejo pred kolegije šestih sodnikov.

Madžari in druge narodnosti na Ogrskem. Živimo v času največjih bojov, kar jih je kdaj imelo avstrijsko cesarstvo. Boj je to, pri katerem je treba zbrati vse moči. Zvestoba, ki je sovražnike naše monarhije močno začudila, so se vsi narodi zbrali okrog cesarske zastave in šli v boj. Madžari znajo to dobro ceniti in pohitili so, da nemadžarskim narodnostim vsaj v skromni meri pokažejo svojo hvaležnost. Naučni minister Jankovich je sedaj sredi vojne, ob urah najhujše napetosti, izdal naredbo, s katero se ureja ljudskošolski poduk v jezikovnem oziru. Zaukazal je, da se na državnih ljudskih šolah za nemadžarske otroke uvede v prvih dveh šolskih letih njih materni jezik kot učni jezik, v drugih dveh letih pa naj bo dotični jezik pomožni jezik pri poduku v madžarščini. To je sicer malo, a nekaj je vendar, nekaj začetek, iz katerega se zna v mirnejših časih kaj več razviti in vsekako dokaz, da skuša ogrska vlada celo v vojnem času pospešiti sporazumljenje med narodi, zavedajoč se pač, da sloni moč države na sporazumljenih narodih.

Če bi le tako bilo. Med Nemci, ki se jim gre pri sedanjih svetovni vojni za biti in ne biti, je navdušenje za nemško stvar in sovraštvo do bojnih nasprotnikov, rodilo tudi brez številnih sakovrstnih pesmi. So vmes lepe in navdušene, so pa tudi druge, ki so vse prej, kakor mokrocvetiče rožice poezije. Kuriozno pa je, da o tej vojni Nemci zlagajo tudi — francoske pesmi, proti Francozom. Ena taka pesem se konča s krepkimi stihmi: »L'armée française chassée, cassée — Mème plus d'espoir pour Delcassé.« (Armada francoska je razbita, je zlomljena — celo za Delcasséja ni več upanja. — Delcassé je sedanjí francoski minister zunanjih del in znan velik nasprotnik Nemcev.) Če bi le kmalu tako bilo kakor poje ta pesem.

»Rdeči križ«. Deželno in gospejno pomočno društvo za Kranjsko prosi, da se mu darujejo ostanki pri izdelovanju perila, prav dobro zrezljani. S tem se bodo napolnile majhne blazinice, ki se pri bolniški streljavi nujno rabijo. — Odda se: Cesarja Franca Jožeta azil v Ljubljani.

Prvi ranjenci v Ljubljani. Danes ponoči so pripeljali v Ljubljano prve ranjence. Dva častnika, ki sta bila tudi ranjena, sta se peljala skozi Ljubljano. Enega so na kolodvoru prevezali. V Ljubljano pa so se pripeljali trije ranjenci 27. domobranskega polka in sicer četovodja Oton Stengla, ki ima na levi roki zdrobljene tri prste, prostaka Alojzija Canejanija, ki ga je šrapnel lahko ranil na glavi, in pa prostaka Viktor Jakoba, ki ima roko v členku prestreljeno. Vsi trije ranjenci so prišli s severnega bojišča. S kolodvora so prišli peš. Na vprašanje, kako se počutijo, so odgovorili, da se čutijo krepke. Na obrazih se jim pač pozna, da je bila vožnja dolga in mučna, toda sicer pa so pogumni in obžalujejo, da niso mogli ostati v bojni črti. O naših vojakih pripovedujejo, da se junaško bore.

Ranjen je bil v velikih bojih na Gališkem odvetniški kandidat v Ljubljani g. dr. Rapoc. Prestreljena mu je bila leva roka. Ranjenec je prišel večerjati v Ljubljano.

Odlikovanje. Njegovo Velikanstvo cesar Franc Jožef je podelil, kakor poroča »Polar Tagblatt«, kvartirnojstru Ivanu Bobiču srebrno medaljo II. razreda za hrabrost v priznanje njegove hrabrosti pred sovražnikom.

Nov načelnik na glavnem kolodvoru. Za načelnika na tukajšnjem glavnem kolodvoru je imenovan g. I. Ludwig, dosedanjí postajenačelnik na Zidanem mostu. Mesto načelnika na Zidanem mostu je razpisano in se bo takoj oddalo.

Imenovanje v sodni službi. Cesar je podelil sodnemu svetniku v Novem mestu Jakobu Jarcu naslov in značaj višjega deželinosodnega svetnika.

Nekatere ženske se hodijo pritoževati na magistrat, češ da so dobile premalo vojaške podpore. Opozarjamo na to, da prošnje rešuje komisija, ki postopa po svojih predpisih in dobi vsak toliko, kolikor je predpisano. Zatorej so pritožbe odveč. Proti odločitvi komisije ni nikakega priziva. V splošnem se lahko reče, da je naš zakon v tem oziru vzoren in da bodo družine za čas vojne dobro preskrbljene. Dostavljam še, da prošnje ne rešuje magistrat in za višino odmerjenih podpor ni odgovoren. Na magistratu se prošnje le sestavljajo in odpošiljajo posebni komisiji pri c. kr. deželni vladi.

Glede vojaških podpor. Dan na dan prihajajo v mestne urade ženske spraševati, ali so njih prošnje za vojaške podpore že rešene ali ne, To

spraševanje je popolnoma nepotrebno. Vsaka prošnja pride pred komisijo, ki prošnjo ugodno ali neugodno reši. O tem, kako je prošnja rešena, se vsakega prosilca obvesti pisnoma po pošti. Prošenja je mnogo in ne morejo biti vse takoj rešene. Zato naj vsak počaka, da dobi pismo na dom.

Gotove osebe se bahajo, češ da so dobile toliko vojaške podpore, da se jim sedaj izborni godi. Posebno radi se ti ljudje bahajo proti onim, katerih prošnje niso bile tako hitro rešene. S tem naravnost dražijo javnost, da si potem drugi mislijo, da so v čem prikrasani. Dobro bo, da se take bahaje, ki so morebiti vsled napačnih podatkov dobili preveč podpore, naznani, da se jim podpora prikrajša.

Proti podraženju živil. C. kr. ministrstvo znova opozarja producente in prekupce, da se drže od c. kr. dež. vlade izdanih cen. Hkrati so dobila županstva in varnostna oblastva nalog, da promet z živili strogo nadzorujejo in vsak prestop takoj ovadijo sodiščem in političnim oblastim. Tudi konzumenti se pozivljajo, da tozadevne prestopke naznani pristojnim oblastim.

Promet na Južni železnici. Od 1. septembra t. l. se prične po vseh avstrijskih in ogrskih progah c. kr. priv. družbe Južne železnice (z izjemo proge Savski Marof-Sisak) in na vseh od c. kr. priv. družbe Južne železnice (avstrijske in ogrske proge) oskrbovane lokalne in najete železnice, promet za vse civilne blagovne pošiljke, tako v prometu med posameznimi postajami te železnice, kakor tudi v prometu z vsemi postajami c. kr. državnih železniških direktij inomest, Linc, Olomuc, Plzeň, Praga, Beljak, Dunaj, c. kr. Severo-zahodno železniško ravnateljstvo, za proge državnoželezniške družbe, c. kr. ravnateljstvo Češke Severne železnice, izključno priv. Bušehradске železnice, c. kr. priv. železnice Ustje-Toplice, c. kr. priv. železnice Dunaj-Aspang in železnice na Schneeberg, Nižnjavstrijskih deželnih železnice, Dunajskih lokalnih železnice, Friedländerskih okrajnih železnice, Solnogradske lokalne železnice, Zillertalske železnice, železnice Győr-Sopron-Ebenfurt in delnih prog: Heb-Asch, Heb-Schoppenhof kralj. bavorskih državnih železnice. Na teh progah je blagovni promet omejen na sledeče določbe: 1. Sprejem in prevoz je mogoč le, če je na nazpolago dovolj prometnih potrebščin in vlakov, in sicer pri pošiljkih v polnih vozovih šele od trenutka, ko so vozovi na razpolago. 2. Za prevoz je mogoče dati na razpolago le vozove, ki niso sposobni za prevoz vajakov. 3. Železnice niso zavezane, da blago, ki se mora po tarifi prevajati v kritih vozovih, tudi naloži in prevozi v takih. Plachte, ki so last železnice, se bodo vporabljale, le če je to mogoče. Za vporabo teh placht se bo zaračunala po tarifi najemnina. Pri vporabi odprtih vozov in pri prevozu blaga, pokritega s plachtami, ne jamčijo železnice za škodo, nastalo vsled tega. 4. K dosedanjim rokom dostavljanja se je določil še sledeči podaljšalni rok: Za brzovozno blago in žive živali podaljšalni rok 8 dni za načetih 200 km, za tovorni promet podaljšalni rok 14 dni za načetih 200 kilometrov. (Na ogrskih progah veljajo tamkaj razglašeni podaljšalni roki.) 5. Če je potreba, da se promet ustavi, se bo postopalo z blagom, ki se bo nahajalo še na stacijah, kjer se je oddalo, ali pa, ki se nahaja med potjo, po določilih. Razglasa, tikajočega se ustavitve, oziroma omejitve civilnega prometa, odstavek b). Tudi na Ogrskem se vpelje enak promet tudi s programi kralj. ogrskih državnih železnice. Na teh progah se vpelje pod istimi pogoji brzovozni in tovorni promet. Tovorni promet z Italijo se vzdržuje pod zgoraj pod 1. do 5. navedenimi pogoji, posamezni predmeti nad 7 m dolžine in s težo 750 kg pa samo, če se za direktni promet dostavijo italijanski vozovi. Če se to ne more zgoditi, se prepeljejo dotični predmeti le do mejne postaje, kjer mora skrbeti odpošiljatelj, da se na njegove stroške preloži blago na italijanske vozove.

Požar na Sušaku. V ponedeljek je izbruhnil požar v livarni kovin v Cirkulu pri Sušaku. Škoda je zelo velika.

Jedilne gobe na trgu. Zadnje dni prinašajo na tukajšnji trg še dosti lepe jedilne gobe ali jurčke in sicer v precejšnjih množinah. Dasi so cene pretirano visoke, jih kaj lahko prodajo. Skledica gob namreč velja 30 do 40 vinarjev.

Razne stvari.

Za Rdeči križ. Pravoslavni škofijski konzistorij v Bukovini je sklenil, predlagati deželni vladi, naj iz njegovega verskega zaklada daruje sto tisoč kron Rdečemu križu.

Aprovancije Salomona. Aprovancijski odbor občinski je kupil dosedaj 40 vagonov pšenične moke, ki se dobavlja po dva vagona tedensko, 7 vagonov riža, 1 vagon sladkorja, 40 tisoč kilogramov masla in devet tisoč kilogramov sira ter 130 tisoč jajec. O dobavi drugih živil se še pogajajo.

Kaznjenci v vojno namene. Tudi med kaznjenci so uvedli zbirke za vojne akcije. Kaznjenci v Steinu na Nižnjavstrijskem so darovali od svojega zaslužka 1180 kron 30 vinarjev za vojake na bojišču, kaznjenci v Lubenu na Gornjeavstrijskem 311 kron 63 vinarjev za Rdeči križ, kaznjenci na Mirovem na Moravskem pa čez tisoč kron.

Bavarski dragonci — ne pijo piva. Vojni poročevalec turinskega lista »Stampa« je po bitki pri Mühlhausenu naletel na oddelek bavarskih dragoncev. Videl je, kako so trudni in žejni pa jim je naročil piva. A dragonci se svoje prikljubljene pijače niso dotaknili. Izjavili so: »Obiljili smo, da tekom vojne ne bomo zaužili nobene alkoholne pijače«. Dragonci so si potem potolažili žejo z vodo in veselo odjahali.

Utlivi se je oženil. Dne 24. avgusta se je vršila v glavni cerkvi v Milanu poroka znanega inženirja Julija Ulivija, zagonetnega »izumitelja« električnega vžigalnika na daljavo, ki pa faktično ne vžiga. Poročil je hčer admiralja Fornarija Marijo, s katero je pred kratkim pobegnil. Zopet sta se pa vrnila, ko so jima starši poslali brzgojavni pozdrav. Mati se je obreda udeležila, dočim admiral ni prišel v cerkev.

Poroka brez ženina. Iz Vöcklabrucka poročajo: Pred par dnevi je blagoslovil mestni župnik Obermüller v tukajšnji župni cerkvi zakon v nenavzočnosti ženina. Šlo je za zakon Luize Voigtove, knjigovodkinje, z nadporočnikom pehotnega polka št. 24 Pavlom Rizettijem vitezom Monte Trbuko. Ker je ženin na bojišču, je prosil nekega tukajšnjega meščana za svojega zastopnika, ki je pripeljal gospodično pred oltar, kjer je bil sklenjen zakon.

Menihi v vojno. Kratko pred svojo smrtjo je sprejel umrli papež Pij X. kakih 60 francoskih menihov, predvsem rimskih frančiškanov, ki so zapustili svoje samostane, da vstopijo v svoji domovini v armado. Na Francoskem duhovniki niso oproščeni od vojaške službe, tako da morajo vsi zdravi duhovniki in teologi služiti. Papež jih je blagoslovil. Tudi nekateri belgijski, nemški in avstrijski menihi in seminaristi v Rimu so se vrnili v svojo domovino.

Romunska kraljica o vojni. Iz Budimpešte poročajo: Državni poslanec grof Ivan Pongracz, ki je kot član avtomobilskega zbora spremljal iz Nemčije se vračajočega romunskega princa Karla do ogrske meje, se je vrnil sem in poroča sledeče: Prestolonaslednik Ferdinand, princ oče, je prišel nasproti svojemu sinu prav do ogrske meje. Pozdrav je bil zelo priščeren. Prestolonaslednik se je v toplih besedah zahvalil spremstvu. V Sinaji so bili člani spremstva sprejeti z največjimi častmi. Po rodbinskem dnevju pri prestolonasledniku je bilo spremstvo sproteto od kralja Karla in kraljice Elizabete. Kraljica je izrekla svoje obžalovanje nad vojno ter izjavila, da je vojno povzročila vedno bolj se razširjajoča nevera, hiperkultura in modernizem, ki ga napačno razumevajo. — Grof Pongracz je dobil vtisk, da romunska kraljevska dvojica zelo simpatizira z avstrijsko državo. Pri slovesu je vprašal kralj za ogrskega ministrskega predsednika Tiszo ter ga naročil pozdraviti.

Male države. Če govorimo o majhnih državah, tedaj mislimo navadno na republiko San Marino in Andoro. San Marino meri 61 kvadratnih kilometrov in šteje kakih 6000 prebivalcev. Toda obe ti dve republiki sta naravnost vevlasti proti državi Tavorola, o eksistenci, katere le malokdo ve. Otok Tavorola leži 12 kilometrov daleč od sardinske obale. Širok je dva kilometra in sedem kilometrov dolg. Steje pa — 55 prebivalcev. Tavorola je bil nekoč kraljestvo. Pavel I. je bil prvi in zadnji vladar na tem otoku. Sardinski kralj Karel Albert mu je zajamčil njegovo suverenost. Pavel I. je vladal na otoku od l. 1836. do l. 1882. Na smrtni postelji je Pavel I. izrekel željo, naj mu nihče izmed njegovih potomcev ne sledi na prestolu, ker je prepričan, da se morejo podaniki sami vladati. Tedaj je bila na otoku proklamirana republika in Italija je l. 1887. priznala nezavisnost te liliputanske države. Tavorolarna ustava je že zdavnaj dala ženam splošno pasivno in aktivno volilno pravico. Je pa na naši zemlji še manjša samostojna občina nego je Tavorola. To je otok Trstan d' Acmba z 38 prebivalci, ki nima niti avtoritete, niti ustave, niti proračuna, niti armade.

Brzgojavna poročila.

Ranjenci.

Budimpešta, 1. avgusta. (Kor. urad.) Zvečer so dospeli sem zopet ranjenci s severnega bojišča, večidel so lahko ranjeni. Nadvojvodinja Avgusta je prišla na kolodvor ter je ranjence tolažila in jim delila smotke in cigarete. Ko je videla nekega ranjenega infanterista, ki je nekoga iskal, ga je vprašala, koga išče. Infanterist je odgovoril, da išče svojega ranjenega stotnika, s katerim sta bila dva dni skupaj na bojišču. Nadvojvodinja je dala nato infanterista odpeljati v svojem avtomobilu v bolnišnico, kjer je ležal njegov stotnik.

Mati šefa generalnega štaba.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. urad.) Mati šefa generalnega štaba Barbara Konrad pl. Hötzendorf je slavila večeraj svoj 90. rojstni dan. Prejela je mnogo čestitk iz vseh slojev prebivalstva. Nadvojvodinja Izabela s hčerko ji je prišla osebno čestitat.

Bolgarski minister na ženitovanskem potovanju.

Carigrad, 1. septembra. (Kor. urad.) Bolgarski minister zunanjih del dr. Genadijev je na ženitovanskem potovanju prispel semkaj.

London, 1. septembra, preko Berolina. (Kor. urad.) V zbornici poslancev je izjavil ministrski predsednik Asuit, ki je odgovoril parlamentu 9. septembra, da se nada, da bo mogoče brez novih sporov doseči potem pogajanj vsestransko zadovoljiv sporazum glede irskega vprašanja.

Albanija.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Agencia Stefani« poroča iz Valone z dne 1. septembra. Med muslimanskimi vstaši in insurgenti je prišlo do sporazuma. Po tem sporazumu bodo razobesili v mestu črno-rdečo albansko zastavo. Albanci bodo jutri prišli kot prijatelji v mesto, ko bodo odstavili princa Wieda in albansko vlado. Veljaki so se po soglasnem sklepu polastili mesta.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Agencia Stefani« poroča z dne 1. t. m. iz Valone: Prvi oddelek vstašev s turško zastavo je dospel sem. Drugi vstaši so ostali v predmestjih. Zgodilo se ni nič posebnega.

Konklave.

Rim, 1. septembra. (Kor. urad.) Ob pol 12. se je opazilo, kako se iz dimnika nad sikstinsko kapelo dviga prva »fumata« (dim), znak, da prvo glasovanje danes dopoldne ni imelo pozitivnega rezultata.

Ob dvanajstih 45 minut je bilo opaziti drugi dim. Knez Gigi, najvišji komornik monsignore Raguzzi in druge osebe papeževnega dvora so bili zbrani v loži, ki je najbližja sobanam, v katerih se vrši konklave. Tisočglava množica je čakala na trgu Sv. Petra na izid volitve, a se je razšla, čim je izginil drugi oblček dima. Pruski, bavarski in ruski poslanik, argentinski pooblaščenec in drugi pri sv. Stoli akreditirani diplomati so se dopoldne napotili v Vatikan.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) Včeraj ob 6. uri 35 minut se je dvignila druga fumata iz dimnika Sikstinske kapele. Na trgu Sv. Petra zbrana množica si je dim napačno tolmačila ter vdrla v pred baziliko, da sliši proglasitev novega papeža. Kmalu je spoznala svojo zmoto. Dim pri jutranjem zažiganju volilnih listkov se je komaj videl, zato so povečali pri večernem zažiganju volilnih listkov množico slame.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: Kardinal Maffi je dobil pri prvem glasovanju kardinalov kakih 30 glasov, ostale glasove sta dobila kardinala Gasparri in Pompili. Gasparri je dobil več glasov. Pri drugem glasovanju se je razmerje le prav malo izpremenilo.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Agencia Stefani« poroča: Kardinal Mercier se bo takoj po končanem konklavu vrnil v Mecheln. Prosil bo pruskega poslanika pri papeževi stolici za prosto pot na nemških progah.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Giornale d' Italia« z dne 1. t. m. poroča: Pri obeh današnjih dopoldanskih glasovanjih je dobil kardinal Maffi pri prvem in drugem glasovanju 30 glasov od 58 oddanih glasov. Ferata je dobil 18 glasov. Kakor znano, je treba za izvolitev papeža dvotretjinske večine. Domneva se, da kaže izid teh dveh glasovanj na trdnost stranke Maffi, da pa je ob enem tudi znamenje, da za Maffija ne bo lahko dobili večje število glasov, tako, da je vedno bolj verjetno, da ne bo mogoče doseči zedinjenja glasov na Maffija. List konča, da so to seveda samo domnevanja.

Darila „Rdečemu križu“.

Dež. in gospejno pomočno društvo »Rdeči križ« za Kranjsko.

Darila za »Rdeči križ«, in sicer so darovali: Thoman Rudolf, finančni nadsvetnik 25 K; nadinž. Ivan Jaksche 3 K 40 v; Podpreskar Michaela, Medvode, po g. dvornem svetniku grofu Chorinski 10 K; Telban Fran, Vinica, zbirko 12 K, in sicer: (Peter Golouh, finančni respicijent 3 K; Fran Telban, orož. stražmojster 3 K; Vinko Vrančič, orož. stražmojster 3 K; Anton Šarec, orož. vodja 3 K); Zaloker Ana, Ljubljana 5 K; zbirka frančišk. župnika P. Hugolina Sattner 226 K 43 v (in sicer: Marija Oblak 4 K, Marija Stucin 4 K, Jera Pirnat 5 K, Angela Brezovar 5 K, Selma Krehme 6 K, Ana Gregorič (član. za l. 1914) 4 K, Jera Kleir (član. za l. 1914) 4 K, Angela Češnovar (član. za l. 1914) 4 K in darilo 10 K, Lucija Kokalj 2 K, Marija Mihečič, Dolso (član. za l. 1914) 4 K, Alojzija Kavšek 3 K, Jožefa Vovk 1 K, neimenovan 20 K, neimen. 5 K, Gabrijela Laznik (član. za 1914) 4 K, Marija Šoberl (član. za 1914) 4 K, zbirka v frančiškarski cerkvi 137 K 43 v); Neža Kastrun, kuharica 5 K; županstvo Aržiše 25 K; gimn. ravnatelj dr. Požar s soprogo 25 K; po »Slov. Narodu« 35 K (in sicer: dr. Josip Globevnik, odvetnik v Rudolfovem 20 K, kot poravnavo v procesu Gorenc c. Povše; Poljanšek v Dobovi 5 K; Fr. Križman v Ribnici, mesto venca na krsto umrle g. Schener v Krškem 10 K); kinematograf »Ideal«, znesek predstave 230 K, preplačila 12 K 60 v, prodani sporedi 2 K 86 v; Štefan Čadež v Dupleh 2 K; Marijana Hienk-Perdan 6 K.

Gospodarstvo.

HMELJ.

Zateško hmeljsko poročilo.

Zatec, 27. avgusta.

Obiranje hmelja se vrši od dne 24. avgusta ob najlepšem vremenu in so precejšnje množine letošnjega pridełka že pod streho. Kobule so lepo doraščene, imajo pravilno velikost, so lepo zelene barve in so polne lupulina; kakovost hmelja bo torej v celnem obsegu zadostovala zahtevam kupcev in pivovarjev.

Na kmetih se je za domače pivovarje že pokupilo nekaj hmelja, in sicer po začetni ceni 100 K za 50 kg. Oglašajo se tudi že nemški kupci in je te dni neki veletrgovec iz Norimberga zaman ponujal po 110 K za 50 kg.

Pri mirnem nakupovanju so cene nespremenjene. Povpraševanje po lanskem hmelju je popolnoma utihnilo.

Kolikor se more sedaj preračunati, bo Zatec z okolico letos pridelal 185.000 do 200.000 stotov a 50 kg — pa poprej manj, kakor več.

Tu sem je došlo nekaj vrečic po 5 kg tujega hmelja, za katerem pa ni nobenega povpraševanja, ker je zateškega hmelja zadosti.

Le - to poročilo je za južnoštajerske hmeljarje velepomembno in vsega nvaževanja vredno.

Hmeljarstvo društvo, Zalec.

Darila.

Upravništvu našil listov je poslala za »Rdeči križ« Čitalnica v Spodnji Šiški 20 kron.

Živela darovalka.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 31. avgusta: Josip Češnovar, hišni posestnik, 93 let, Kozelj-ska ulica 20.

V deželni bolnici:

Dne 28. avgusta: Jernej Pirc, bivši delavec, 83 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše hmelje.

Iskrite za
zobe

Soydlin

Iskrite
O. Soydi
Stritarjeva ulica 7.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine slovenske**
tovarne v Ljubljani

Meteorološko poročilo.

Velika od morjem 300-2 Srednji uročni tlak 750 mm

sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	739.0	25.0	sl. jvzh.	pol. oblač.
2.	9. zv.	740.6	20.2	sl. svzh.	del. jasno
3.	7. zj.	742.3	17.0	brezvetr.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 19.5°, norm. 16.9°. Padavina v 24 urah mm 1.8. Ponoči je nekoliko deževalo.

Izjava.

Anton Zupan, bivši tovarnar za suknjo pri Radovljici, pozneje agent tu pri Toniesu, Lehnertu, Tavčeru itd. že davno več ne deluje zame glede prodaje veleprima češkega premoga in briketov, in da tudi nisem več plačnik njegovih dolgov, popravljanja oblik itd., če tudi zoper mojo voljo nosi s seboj še nekaj mojih tiskovin. Veleprima češki premog in briketi se dobe po originalnih cenah edino le pri meni, prodajna pisarna J. Paulin v Ljubljani, Nova ulica 3. 3134

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Proda se večje število golobov

raznih pristnih pasem kakor
tudi drugo pernatino.

**Odda se tudi v najem
valjčni mlin.**

Vse natančnejše se izve pri **Fanti Hauptmannovi na Viču pri Ljubljani.** 3119

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbna, pohištvena, mizaraka, dela, hotele, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Prodajalka

Išče službe v trgovini z mešanim blagom kje na deželi. Službo lahko natopi takoj. — Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 3129

Učenec in učenka

iz poštene hiše in s potrebno šolako izobrazbo, se sprejmeta.

Poišče se pri **Lenasi & Gorkman, Ljubljana.** 3130

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „MERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebnosti itd. 204

Lepe sra*no stanovanje

(3 sobe s pritlikinami ter električno razsvetljavo) se zaradi družinskih razmer takoj odda v **Sodnijski ulici št. 4/III.** Vprašati istotam. 3121

Alojziji Maggioni,
kurat v Plezzo (pošta Creta, Tirolsko)
je bil po
tinkture za želodec
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani, Dunajska cesta
ozdravljen trdovratnega črevesnega katarja; to sredstvo je pomaglo mnogim njegovim znancem do zopet boljše nega zdravja.
Steklenica 20 vin.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

dela najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica s navodilom 1 krono. Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rastova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 10
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin (zdravilnice, a. kr. bolnišnice) in ok. bolniške blagajne v Ljubljani.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovjših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
120. Prihod Pomena-članiki od 1 K do 50 K.

Močno motorno kolo

»Neckarsulm« 3 1/2 HP, posebno pripravljen za vojaške namene, se proda proti takojšnjemu plačilu za samo K 280.—.

Istotam se proda tudi popolnoma nova

vojaška uniforma

za enoletnega prostovoljca (velikost 1.63 m) z vsemi pripadki. 3123

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

**Vsak dan svež
SLADOLED**
in
ledena kava
se dobi v sladničarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelci 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravnateljstvo. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Tedenske Slike

List „**Tedenske Slike**“ prinaša vsak teden obilo zanimivih slik z raznih bojišč, popisuje življenje in dogodilja naših vojakov v taboriščih in na bojišču ter opisuje važnejše dogodke doma in na tujem.

Zahtevajte povsod list „**Tedenske slike**“.

Naročite si „**TEDENSKÉ SLIKE**“! Četrtna naročnina je K 2.50, za 1 mesec pa samo 90 vinarjev.

Naslov: „**Tedenske Slike**“, Ljubljana.

Po trafikah, knjigarnah in na kolodvorih zahtevajte „**Tedenske Slike**“, izvod stane 22 h. Ilustriran tehnik »**Tedenske Slike**« obsega 16 strani.

Kupujte list „**Tedenske Slike**“! 3128

Št. 16.141.

Razglas.

Na prošnjo ljubljanskih lekarnarjev in službujočih farmacevtov z dne 24. avgusta 1914, dovoljuje podpisani mestni magistrat na podlagi min. razpisa z dne 7. avgusta 1914 št. 5892/S, oziroma razpisa c. kr. deželne vlade z dne 12. avgusta 1914 št. 24.225 sledeče olajšave v njih obratovanju, to pa izrecno le za čas izvanrednih razmer vsled vojske in do preklica:

1. Nočno in nedeljsko službo opravljata tedensko le dve lekarni. Vrstili naj bi se takole: v **nedeljo, 6. septembra 1914** prične službo lekarni Sušnik in Bobinc, drugo nedeljo lekarni Piccoli in Prochazka, tretjo nedeljo lekarni Trnkoczy in Levstik.

2. Lekarne, ki imajo nočne službe se zapirajo ob osmih zvečer, ostali dve pa ob devetih.

3. Lekarne, ki imajo nedeljski počitek se zapirajo opoldne.

4. Na praznike popoldne imajo le one dve lekarni službo, ki imata tisti teden nočno službo, dočim se ostale zapro opoldne.

Lekarne, ki so zaprte, morajo na dobro vidnih, ob nastopu mraka dobro razsvetljenih lepkih na vratih označiti imena in kraj lekarn, ki ta čas izvršujejo službo.

Lekarne, ki imajo nočno službo, morajo to tudi z dobro vidnim lepikom označiti na vratih. V vseh lekarnah mora tudi čez dan biti na vidnem kraju lepak, ki kaže, katere lekarni imajo tisti dan nočno službo, oz. nedeljsko ali prazniško službo.

Vsak lekarnar, čigar lekarna je odprta, je dolžan zdravila, ki se zapirajo na račun javnih zakladov, dajati tudi tedaj, če je oddaja zdravil izročena drugim lekarnam.

Občinstvo naj upošteva težkoče, ki so nastale vsled pomanjkanja moči v lekarnah, ter naj si preskrbi zdravila tekom dneva in le v resnično najnujnih slučajih v nočnem času.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 31. avgusta 1914.

Za vstop s 1. oktobrom se išče mlajši knjigovodja

zmožen bilance slovenskega in nemškega jezika, za tovarno blizu Ljubljane.

Ponudbe na upravnstvo »Slov. Naroda«. 3127

J. Zamljen

čevlarski mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevlarska dela do najfinerše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji. 128

Najboljše ovske in kranjske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emondski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča trdka

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

v Lingarjevi ulici.

Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 1066

Tvrdba
K. A. KREGAR
trgovina z usnjem v Ljubljani
naznanja, da je trgovina kljub temu, da je lastnik pri vojaki
še nadalje odprta
ter se za naročila najtopleje priporoča.

Tatodenska številka lista „TEDENSKÉ SLIKE“ obsega 16 strani ter priložuje naslednje volezanimive slike:

Mobilizacija meščanske garde v Novem mestu na Dolenjskem
Naš cesar Fran Josip I. in prestolonaslednik se peljeta v Schönbrunn.
Belgijski vojaki.
Francoski poslanec, izborni zagovornik evropskega miru Jaures, voditelj francoskih socializmov, ki je bil koncem julija v pariški kavarni zavratno umorjen.
Angleški kralj Juri na vojni ladji v družbi najvišjih poveljnikov angleškega vojnega brovoja.
Srbsko dekle iz okolice Valjeva, ki so ga zavzeli z izredno hrabrostjo slovenski polki.
Danska princeza Dagmar, prva princesa, ki zahaja kot slušateljica redno na javno vseučilišče v Kodaču.
Ruski vojni minister Suhomlinov, ki se zanaša na tri ruske generale: Oktober, November, December.
Izdelovanje velikih granat za topove na vojni ladji ali trdnjavah.
V oddelku za šrapnele: spredaj gotovi šrapneli, v sredi cel kup krogel, s katerimi se šrapneli napolnijo. Vsak šrapnel ima okoli 400—500 krogel.
Oddelek avstrijskih vojakov-kolesarjev.
Izdelovanje puškinih kopit za našo vojsko.
Pokojni papež Pij X., pokopan 22. avgusta.
Soba v hiši Sartove družine v Riese, pokrajini Treviso, kjer je bil pokojni sv. oče dne 2. junija 1835. rojen.
Giuseppe Sarto leta 1858. župnik v avstrijski beneški župniji Tombolo, pozn. papež. Margarita Sarto, mati pokojnega papeža Pija X., žena občinskega sluga, ki je imela osem otrok.
Sestre pokojnega papeža Pija X.
Na bojišču proti Rusom v grlo zavratno ustreljeni polkovnik Ludovik bar. Holzhausen, Polkovnik Schirmer, izborni poveljnik pri Šabcu zmagovalnega junaškega zagrebškega polka in njegova pogumna gospa.
Zmagoviti nemški vojskovodja generalni polkovnik, bavarski prestolonaslednik Ruprecht, ki je pri Metz porazil Francoze.
Rezervisti 17. pešpolka odhajajo: Pogled na taborišče na prostoru pred glavno pošto v Ljubljani.
Slovenski fantje odhajajo: Na kolodvoru, okrašeni s cvetjem korakajo pod cesarsko in slovensko zastavo v vlak.
Prizor iz Ljubljane: Pri trafikah poleg skofije čita občinstvo časopisna poročila.
Pomorska bitka na Jadranskem morju: Avstrijska mala križarica »Zenta« se junaško bori proti premoči združenega francosko-angleškega brodivja.
Skrivalnica: Kje je slonov lovec? 3131

Razen tega priložuje list „**TEDENSKÉ SLIKE**“ najnovejše vesti z bojišč, zanimiv roman „**Izgovor krivca**“ i. t. d. i. t. d.

Naročite si list „**TEDENSKÉ SLIKE**“ naročnina stane za četrto leto K 2.50, za mesec dni 90 vinarjev. Posamezne številke se dobe po trafikah, knjigarnah in kolodvorih izvod po 22 vin. Kupujte „**TEDENSKÉ SLIKE**“.